TOBB BAŞKANI M. RİFAT HİSARCIKLIOĞLU:

"Türkiye artık **Avrasya'nın merkezinde** yer alıyor"

Boğaziçi Bölgesel Ortaklık Zirvesi'nde konuşan TOBB ve DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkiye'nin bu coğrafya üzerinde kurduğu siyasi ve ekonomik yapının çok daha önemli hale geldiğine işaret ederek "Türkiye artık Avrupa'nın çevresinde değil, Avrasya'nın merkezinde yer alıyor" dedi.

Uluslararası İşbirliği Platformu (UİP) tarafından, "Sürdürülebilir Kalkınmada İşbirliği" teması ile düzenlenen Boğaziçi Bölgesel Ortaklık Zirvesi'nde konuşan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, zirvenin amacının Avrasya ve Ortadoğu coğrafyasındaki ticari ve ekonomik işbirliğinin artırılmasına katkı sağlayacak tartışma ortamını yaratmak olduğunu dile getirdi. Türkiye'nin küresel siyasetin ve ekonominin etkin bir oyuncusu haline geldiğini ifade eden Hisarcıklıoğlu, "Çin ve İtalya arasında en büyük piyasa ekonomisi olan Türkiye'nin küresel ekonomik ve siyasi düzendeki ağırlığı, sahip olduğu stratejik derinlik ve merkez ülke konumu ile hızla artmaktadır" dedi.

Türkiye'nin bugün, giderek güçlenen demokrasisi ve doğal kaynaklara dayalı olmadan büyüyen ekonomisiyle hem istikrar hem de refah merkezi konumunda olduğuna işaret eden Hisarcıklıoğlu, dün bölgesinde güvenlik unsuru olan Türkiye'nin, artık bölgeye istikrar ve refah ihraç eden bir pozisyona geldiğini vurguladı. Türkiye'nin bu yeni konumuyla dünyanın odağında olacağını söyleyen Hisarcıklıoğlu, "Türkiye'nin küresel arenada yükselen gücünü devamlı kılacak asli unsur dinamik iş dünyasıdır. Türkiye önümüzdeki 10 yılda, sadece 'bölgesel güç' olmakla kalmayacak, 'küresel güç' konumuna yükselecektir. Dünyanın değişen yapısında, Türkiye'nin bu topraklar üzerinde kurduğu siyasi ve ekonomik yapı, çok daha önemli hale gelmiştir. Türkiye artık Avrupa'nın çevresinde değil, Avrasya'nın merkezinde yer alıyor" dedi.

BÖLGESELLEŞME ÖNEM KAZANIYOR

Küreselleşmenin hızla devam ettiği günümüz dünyasında, bölgeselleşmenin de aynı derecede önem kazandığını vurgulayan TOBB/DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, bu hızlı değişim ve gelişim sürecinde, Türkiye'nin bölgesindeki ülkeler ile yakın ilişkilerinin büyük önem taşıdığını söyledi. Hisarcıklıoğlu, "Bu anlayışla Türk dış politikası, bölgesel düzeyde ortak refah alanı oluşturmayı, dış politika hedeflerinin temel ilkelerinden biri haline getirmiştir" diye konuştu. Kendisinin bir iş adamı olduğunu ve yürütülen politikaların ekonomik figürlere olumlu yansımasını görmek istediğini ifade eden Hisarcıklıoğlu, "Memnuniyetle ifade etmek istiyorum ki, Ortadoğu, Körfez ve Kuzey Afrika gibi çevre bölgelerle olan ticaret hacmimizde hissedilir düzeyde artışlar meydana geldi. Ancak, biz iş dünyası temsilcileri, hâlâ iş yapabileceğimiz, ortaklıklar kurabileceğimiz çok alan olduğunun bilincindeyiz" dedi.

Gidecek daha çok yolları olduğunu gördüklerini ifade eden Hisarcıklıoğlu, "Bu coğrafya içinde ticaretin kolaylaştırılmasını, ekonomik işbirliği ve karşılıklı yatırım ilişkilerinin geliştirilmesini, kapsamlı ve çok boyutlu bir süreç içinde ele almalıyız" görüşünü dile getirdi.

Temel amaçlarının refah ve istikrarın kalıcı olarak tesis edilmesi olduğuna işaret eden Hisarcıklıoğlu, "Bulunduğumuz coğrafya, yer altı kaynakları, turizm, sağlık, müteahhitlik, finans, ulaştırma, lojistik, Ar-Ge/inovasyon, enerji, gıda güvenliği, çevre, girişimciliğin geliştirilmesi gibi birçok konuda geniş işbirliği fırsatlarına sahiptir. Bu platformda, süreç içinde, bu alanlarda işbirliğini geliştirecek somut projeleri kolaylıkla belirleyebiliriz" diye konuştu.

>> TOBB ve DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkiye'nin küresel siyasetin ve ekonominin etkin bir oyuncusu haline geldiğini ifade etti.

>> Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Uluslararası İşbirliği Platformu'nun yakın bir gelecekte uluslararası mesele ve tartışmalara yön veren bir platforma dönüşeceğine inandığını söyledi.

ENERJİDEN TARIMA HER ALANDA İŞBİRLİKLERİ YAPILABİLİR

TOBB/DEİK Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Dünya petrol ve doğal gaz üretiminin % 70'i Türkiye'nin doğusunda, sizlerin ülkelerinde, dünya petrol ve gaz tüketiminin % 50'si ise Türkiye'nin batısındadır. Bu durum büyük işbirliği imkânları sunmaktadır. Ancak, sadece petrol ve doğal gazda değil, yenilenebilir enerji kaynakları konusunda da işbirliği yapmalıyız. Sürdürülebilir kalkınma için bu konuya büyük önem vermeliyiz. Enerji konusu, hepimizin önüne büyük işbirliği fırsatları sunmaktadır" diyerek ulaştırma sektöründeki gelişmelerin de önemli bir işbirliği alanını ortaya çıkardığını belirtti. Avrasya ve Ortadoğu'daki demiryollarının modernizasyonu çalışmalarının da hızla tamamlanması gerektiğinin altını çizen Hisarcıklıoğlu, önlerindeki en önemli konuların başında, ulaşım ve iletişim altyapısının iyileştirilmesi ve geliştirilmesinin geldiğini ifade etti

Tarım alanındaki işbirliğinin önemine de işaret eden Hisarcıklıoğlu, gıda güvenliği konusunda ortak tarımsal projeler, bilgi değişimi ve Ar-Ge çalışmalarının işbirliği yapabilecekleri temel alanlar olarak ortaya çıktığını söyledi.

Toplantıda bulunan liderler ve iş adamlarının, ekonomik gelişmenin yanı sıra, artık iklim değişikliği ile mücadeleyi de gündemlerinin en üst sırasına taşımaları gerektiğini söyleyen Hisarcıklıoğlu, "Bizim bölge coğrafyamızda da bu gündem maddesi olarak yerini almalıdır" dedi. Hisarcıklıoğlu, enerji arzı güvenliğinin de uzun bir süredir küresel sistemin en önemli konularında biri haline geldiğini, sadece ekonomik anlamda değil, çevresel etkileri bakımından da bu hususun, bölge coğrafyasının önemli bir konusu olduğunu belirtti.

TOBB olarak tüm bu imkânların iş ilişkilerine dönüşmesi için, Ortadoğu ve Orta Asya iş dünyası ile yoğun iletişim halinde olduklarını vurgulayan Hisarcıklıoğlu, Türkiye ile Suriye-Ürdün-Lübnan arasında oluşturulan Yüksek Düzeyli Dörtlü İşbirliği Konseyi kapsamında, DEİK tarafından yapılan ve özel sektör yaklaşımını ortaya koyan Levant İş Forumu'nu tanıtımını yapacaklarını duyurdu.

CUMHURBAŞKANI GÜL: "ORTAK AKLI, ORTAK EYLEME DÖNÜŞTÜRMELİYİZ"

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül konuşmasında, toplantıda oluşturulan ortak aklı, ortak eyleme dönüştürmenin, temel hedefleri arasında yer alması gerektiğini vurguladı. "Uluslararası İşbirliği Platformu vasıtasıyla yaratacağımız katma değerin, uluslararası gelişmelerin giderek çok boyutlu bir nitelik kazanmakta olduğu dünyamızda, siyasi, ekonomik ve kültürel birikimlerimize, milli menfaatler ve ortak idealler doğrultusunda ivme kazandıracağına inanıyorum" diyen Cumhurbaşkanı Gül, ilk toplantısı yapılan platformun kurumsallaşması ve takip eden toplantıların düzenli olarak, İstanbul'da veya bölgedeki başka bir kentte, başka bir başkentte tekrarlanmasının doğru olacağı görüşünü dile getirdi. Platformun kurumsallaşması için kuruluşuna öncülük yapan herkese teşekkür eden Gül, sözlerini şöyle tamamladı:

"Uluslararası İşbirliği Platformu'nun yakın bir gelecekte Davos veya The Economist Konferansları gibi uluslararası mesele ve tartışmalara ton ve yön veren bir platforma dönüşebileceğine inancım tamdır. En azından bölgede böyle bir hareketliliğin başlaması ve bölgeye bu anlamda da sahiplenmesi açısından bu çalışmaların ve bu platformların çok değerli bir fonksiyon göreceğine inanıyorum."

Konuşmasının ardından eski Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun ile TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Cumhurbaşkanı Gül'e şükran belgesi sundu.

>> TOBB/DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ile eski Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'e şükran belgesi sundu.

Basra-Doğu Akdeniz ve Kızıldeniz üçgeninde **refah alanının** ilk adımı atıldı

Levant Doğu Akdeniz Dörtlüsü projesini tanıtmak ve Levant İş Forumu anlaşmasını imzalamak amacıyla düzenlenen toplantıda konuşan TOBB ve DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türk iş dünyası olarak **hükümetin "Barış ve Refah Alanı Ortadoğu" politikasına güçlü biçimde destek** verdiklerini söyledi.

Levant Doğu Akdeniz Dörtlüsü projesini tanıtmak ve Levant İş Forumu anlaşmasını imzalamak amacıyla 3 Aralık 2010 tarihinde İstanbul'da düzenlenen basın toplantısına M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı olarak bu projede Türk özel sektörünü temsilen katıldı. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün de katılımıyla yapılan basın toplantısında konuşan Hisarcıklıoğlu, Levant Dörtlüsü'nün 2015 yılında 1,5 trilyonluk ekonomik büyüklüğe ulaşacağını belirtti. Hisarcıklıoğlu, Haziran ayında DEİK olarak düzenledikleri 5'inci Türk-Arap Ekonomi Forumu'nda düğmeye bastıklarını, o gün Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun ortaya koyduğu vizyonun kendilerini heyecanlandırdığını anlattı.

Yaptıkları çalışmalarda, "3 denizin öyküsü" perspektifiyle gelecekte Basra-Doğu Akdeniz ve Kızıldeniz üçgeninde geniş bir refah alanı tasarladıklarını belirten Hisarcıklıoğlu, güvenlik ve tehdit merkezli değil, güven ve refah eksenli bir bölge mimarisi oluşturmak istediklerini söyledi. "Bu bölgede şer eksenleri yok, istikrar eksenleri olacak. Amacımız özel sektör olarak siyasilere yardımcı olmak" diyen Hisarcıklıoğlu, tüm dünyada artık küresel dizaynlar döneminin bittiğini, bölgesel aktörlerin kendi geleceklerini belirleyeceğini vurguladı.

Hisarcıklıoğlu, "Bizler ortak geleceğimiz için buradayız. Bu gelecek refahın ve Ortadoğu ile birlikte hiç anılmayan bir kavramın, ortak mutluluğumuzun arayışıdır. Oluşturduğumuz Levant İş Forumu ile 14 başlıkta 75 hedef belirleyerek bu geleceği hep beraber oluşturmak için önemli bir adım atıyoruz" dedi.

2015 yılında satın alma paritesine göre Türkiye, Suriye, Lübnan ve Ürdün'den oluşan 4 ülkenin toplam ekonomik büyüklüğünün 1,5 trilyon dolar olacağına işaret eden TOBB ve DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, toplam ithalatın ise yarım trilyon doların üzerine çıkacağını belirtti. Hisarcıklıoğlu, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Bölgemizde daha güçlü bir ekonomik fırsat alanı oluşturmak için karşılıklı yatırımlar, bölgesel fiziki ve beşeri altyapının modernizasyonu çok önemli. Geçenlerde bir Türk şirketi dünyanın en büyük üçüncü konteyner taşımacısı olan Lübnanlı bir şirketin hisselerini 500 milyon dolara satın aldı. Bunu altyapıya dair projeler izlemeli. Bankalarımızın yatırımları olmalı. Lübnanlılar burada, biz Suriye'de banka açmalıyız. Hem pastayı büyütmek zorundayız, hem de mevcut durumda birbirimizin payları büyük olmalı. Bu süreci bir normalleşme süreci olarak algılıyoruz. Türk iş dünyası olarak hükümetimizin 'Barış ve Refah Alanı Ortadoğu' politikasına güçlü biçimde destek veriyoruz. Her zaman, her mekânda vurguladık. Yine vurgulayacağım. Huzur olmadan ticaret ve yatırım olmaz. Bunlar olmadan zenginlik olmaz. Zenginlik olmadan da istikrar olmaz."

>> Levant İş Forumu İstanbul Deklarasyonu, Türk-Suriye İş Konseyi Başkanı Ruhsar Pekcan, Lübnan-Türkiye İş Konseyi Başkanı Wagih Bizri, DEİK Yönetim Kurulu Üyesi, Türk-Ortadoğu İş Konseyleri Koordinatör Başkanı Mehmet Habbab, Suriye Ulaştırma Bakanı Yaroub Badr, TOBB/DEİK Başkan M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, DEİK İcra Kurulu Başkanı Rona Yırcalı, Suriye-Türkiye İş Konseyi Başkanı Abdülkader Sabra, Ürdün-Türkiye İş Konseyi Başkanı Hamdi Tabba ve Türk-Ürdün İş Konseyi Başkanı Şerif Egeli'nin katıldığı basın toplantısı ile imzalandı.

ÇATIŞMA VE GERİLİMİN BÖLGEYE FATURASI 12 TRİLYON DOLAR

Soğuk savaşın sona erdiği 1991'den bu yana 20 yıllık dönemde devam eden kronik çatışma ve gerilimlerin Ortadoğu'ya faturasının tam 12 trilyon dolar

olduğuna değinen TOBB ve DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, 12 trilyon dolarla okul, hastane, yol, altyapı, enerji tesisi sahibi olunabileceğini, bu paranın bölge insanlarının cebinden çıktığını vurguladı.

Hisarcıklıoğlu, "Ne yazık ki geçtiğimiz 30 yıl boyunca tüm dünya bölgesel ekonomik ticaret alanları ve ekonomik entegrasyonlar oluştururken, bizim bölgemiz bunun gerisinde kaldı. Latin Amerika'da MERCOSUR'dan Pasifik'teki ASEAN'a, Doğu ve Güney Afrika'daki COMESA'dan Kuzey Amerika'daki NAFTA'ya, tüm ülkeler 'daha büyük pazarlar ve aynı kurallar' prensibiyle zenginliklerine zenginlik kattı" dedi.

Dünya tarihinde komşularıyla ticaret ve yatırım ilişkileri zayıf olup başarılı olmuş ülkelerin sadece ada ülkeleri olduğunu vurgulayan Hisarcıklıoğlu, onların da en yakın deniz komşularıyla çok güçlü ilişkilere sahip olduğunu söyledi. Hisarcıklıoğlu, bölge ülkelerinin ise sanki aralarında duvar varmış gibi hareket ettiğini dile getirerek şöyle konuştu:

"Bugün Almanya bir ihracat devi. 1 trilyon doların üzerinde ihracatı var. Fransa ile ticaret hacmi 190 milyar dolar. Ürünlerinin % 74'ünü Avrupa ülkelerine, yani komşularına satıyor. Bizim de acilen ekonomik olarak dünyanın diğer bölgelerine benzer bir işbirliği içerisine girmemiz gerekiyor. Geçen yüzyılın başlarına kadar bu bölge zaten dünyanın en kozmopolit limanlarına ve kentlerine sahipti. İstanbul, İzmir, Antakya, Halep, Şam, Beyrut, Amman aynı dili konuşurdu. Son asırda bölgenin sönen bu kozmopolit güzelliğini yeniden inşa etmeliyiz. Bu ülkelerle ortak bankamızın 1920 yılında Beyrut, İskenderiye, Port-Said, Şam, Trablusşam, Kudüs, Trablusgarp, Musul, Sayda, Bingazi, Cidde, Kerkük, Tunus, Beytüllahim, Ramallah ve Nablus gibi önemli Arap kentlerinde şubelerinin olduğunu görürüz."

BU PROJEDEN HERKES KAZANACAK

TOBB/DEİK Başkanı Hisarcıklıoğlu, bugün iletişim çağında bir finansal etkileşime sahip olunmadığını vurgulayarak, Ziraat Bankası'nın hâlâ Suriye'de bir şubesinin bulunmadığını, ünlü Lübnan bankalarının da Mersin'de faaliyet göstermediğini anlattı. Bu eksikliklerin hızlı bir şekilde giderilmesi gerektiğini ifade eden Hisarcıklıoğlu, "Bu çalışmamızın Avrupa Birliği sürecimizi destekleyeceğine olan inancımız da tam. Politikalarımız AB'nin EUROMED projelerine paraleldir. Bu projeden herkes kazanacak" dedi.

Cumhurbaşkanı Gül: "Sınırlarımız sadece idari sınır haline gelecek"

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu'nun (DEİK) geliştirdiği, ekonomik ve kültürel entegrasyonu sağlamak amacıyla Türkiye, Suriye, Lübnan ve Ürdün iş dünyası liderleriyle birlikte hazırlanan Levant Doğu Akdeniz Dörtlüsü projesini tanıtmak ve Levant İş Forumu anlaşmasını imzalamak amacıyla düzenlenen basın toplantısına katılan Cumhurbaşkanı Abdullah Gül yaptığı konuşmada hükümetlerin, devletlerin, aralarında çok imza törenleri yaptıklarını, bunların önemli olduğunu, ancak bu ülkeler arasında özel sektörlerin öncülüğünde, özel sektörlerin işbirliği yapacağı böyle bir çalışmaya şahitlik etmenin kendisi için büyük bir mutluluk kaynağı olduğunu söyledi.

"Sınırlarımız günü gelecek sadece idari sınır haline gelecek. Güvenlik bütün bölgede çok daha iyi olacak. İnsanların, malların, sermayenin serbest dolaşımı çok daha rahat bir şekilde gerçekleşecek" ifadesini kullanan

Cumhurbaşkanı Gül, bölgede büyük, geniş bir işbirliği alanı oluşturacaklarını dile getirerek şöyle konuştu:

"Güvenlik bütün bölgede çok daha iyi olacak. İnsanların, malların, sermayenin serbest dolaşımı çok daha rahat bir şekilde gerçekleşecek. Bunların adımları tek tek atılıyor. Özel sektör arasında bu işbirliğinin çok anlamlı olduğuna inanıyorum. Özel sektör elini taşın altına koyanlardır. Bazen resmi imzalar atılır ama orada kalır. Özel sektör bir şeyi imzalarsa bunun arkası gelir. Mallar alınır, satılır, karşılıklı işler yapılır, hiç beklemez. Bir yerde kâr varsa o kârı hemen herkes kazanmak ister, potansiyeli değerlendirmek ister. İşte böyle bir işbirliği en güzel adım. Bizler devletler, hükümetler olarak sizin önünüzü açıyoruz. Açtığımız bu yollardan, döşediğimiz bu raylardan, yaptığımız bu otobanlardan sizler yürüyeceksiniz. Onun için burada varız. Tekrar başarılar diliyorum, tebrik ediyorum."

Doğu Akdeniz Dörtlüsü **75 proje için** imzayı attı

Türkiye, Suriye, Lübnan ve Ürdün'ün iş dünyası temsilcileri, **Levant İş Forumu**'nu kurdu. Türkiye, Suriye, Lübnan ve Ürdün arasında oluşturulan Levant İş Forumu İstanbul Deklarasyonu kapsamında, 14 ayrı başlıkta belirlenen 75 projeye imza atıldı.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun açıkladığı hareket planı, Levant İş Forumu'nun koordinasyonunda yürütülecek ve merkezi İstanbul olacak. 4 ülke arasında refah ve ekonomik istikrarın artırılması amacıyla, kişilerin ve malların serbest dolaşımının yanı sıra eğitim ve kültür alanlarında da işbirliğinin artırılması öngörülüyor.

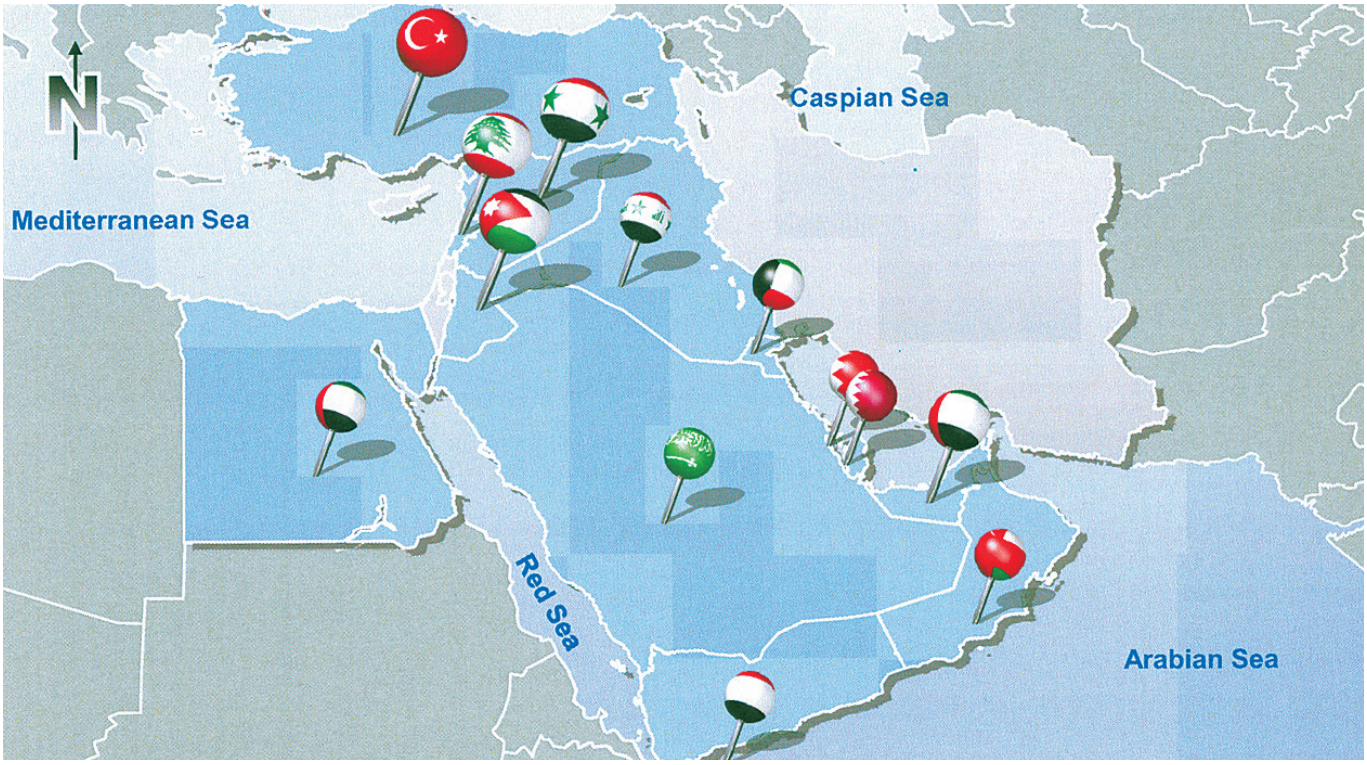
Proje uzun vadede, Kızıldeniz, Akdeniz ve Basra Körfezi arasında kalan bölgede güvenlik merkezli devletlerarası rekabet vizyonundan istikrar ve ekonomik büyümeyi merkeze alan ülkelerarası dayanışma perspektifine geçişi hedefliyor. Forumun yönetiminde her ülkeden temsilci bulunacak. İş Forumu, her ülkede malların ve hizmetlerin serbest dolaşımı için lobi çalışmaları yürütecek. Kamuoyu duyarlılığını artırmaya yönelik faaliyette bulunacak.

Entegrasyon hedeflenen her bir alanda liderler belirlenecek. 2014 yılına kadar entegrasyonunun ilk sonuçlarının alınması ve 4 ülkeye yenilerin katılması hedefleniyor. 2015 yılında ise ilk ilerleme raporu yayınlanacak.

ENTEGRASYON İÇİN 14 BAŞLIKTA ATILACAK 75 ADIM

Ulaştırma ve lojistik: Mersin-Basra demiryolu ve otoyolunun tamamlanması, Mersin-Halep-Şam-Amman-Akabe Otoyolu'nun inşası, Hicaz demiryolu rehabilitasyonunun hızla tamamlanması, bölgesel demiryollarının Körfez İşbirliği Demiryolu Ağı ile entegrasyonu, Mersin-Suriye ve Mersin-Beyrut feribot seferlerinin başlatılması, Ro-Ro hattı gereksinimi için etüt yapılması, bölge havaalanlarının modernizasyonu, bölge içi havaalanları arasında seferlerin artırılması, Mersin ve Gaziantep'ten Şam, Beyrut ve Amman'a direkt tarifeli uçak seferlerinin başlatılması, bunun için ulusal havayolları arasında bir lig kurulması, bölge ülkeleri arasında transit geçişlerin kolaylaştırılması, telekomünikasyon altyapısının modernizasyonu ve entegrasyonu, ülkeler arasında ulaştırma ve lojistik mevzuatı uyumunun sağlanması.

Girişimcilik: KOBİ'lere yönelik çalışmalar, ortak sanayi bölgeleri kurulması, kadınların iş hayatına katılması, gençlerin girişimciliğinin özendirilmesi, ABD Başkanı Obama tarafından 2011 yılında Türkiye'de düzenlene-

cek girişimcilik zirvesine bölge ülkelerinden katılımın teşvik edilmesi, mikro finans mekanizmalarının teşvik edilmesi, KOBİ'lerin finansmana erişiminin kolaylaştırılması.

Finansal hareketler: Bankaların karşılıklı şube açmasını kolaylaştırmak ve teşvik etmek, ortak Levant Bankası, Türk Arap Bankası modeli, sigortacılık altyapısının güçlendirilmesini sağlamak, bölge ülkelerinin şirketlerinin İMKB'de kote edilmesini sağlamak-teşvik etmek.

Bölge içi yatırım hareketleri: Dünya Bankası "İş Yapma Kolaylığı Raporu" referans alınarak yatırım ortamının iyileştirilmesi, karşılıklı yatırımların teşvik edilmesi, yatırımcı güveninin artırılması, yatırım garanti sistemlerinin geliştirilmesi, bölgesel yatırım danışma konseyi kurulması, Doğu Akdeniz Tahkim Merkezi kurulması.

Gıda güvenliği ortak tarım yatırımları yapılması: İleri tarım teknikleri konusunda know-how transferi, tarım projelerinin finansmanı konusunda model oluşturulması, modern sulama tekniklerinin bölge ülkelerinde kullanılmasında Türkiye'den know-how transferi ve modern tekniklerin teşviki, iklim değişikliği ve sürdürülebilirlik konusunda ortak eylem planı takip etmek, tarımsal ve kırsal kalkınma projelerinde tecrübe paylaşımı.

Enerji güvenliği alanı: Elektrik üretimi ve ticareti konusunda işbirliği yapmak, bölgenin yenilenebilir enerji kaynaklarının en verimli şekilde kullanılması için iş modelleri geliştirmek, ortak petrol arama-çıkarma faaliyetleri yapmak, Doğu Akdeniz'de ortak arama projeleri geliştirmek, elektrik maliyetini düşürmek.

Mal ve insan hareketliliği: Ülkeler arası mal ve hizmet hareketlerinin önündeki tarife dışı engellerin belirlenmesi ve ortadan kaldırılması, ülkeler arası gümrük kapılarının modernizasyonu ve bekleme sürelerinin minimize edilmesi, ortak sınır kapıları kurulması, ülkelerin IRU üyeliğinin ve TIR sistemine dâhil olmasının teşvik edilmesi, oturma izinlerinin kolaylaştırılması, çalışma izinlerinin kolaylaştırılması, mal ve hizmet standardizasyonun sağlanması.

Turizm alanı: Bölge içi insan hareketliliğinin artması için ortak tur paketleri düzenlenmesi, karşılıklı tanıtım faaliyetlerinin canlandırılması, ortak iki dilli tanıtım portalının kurulması, sağlık turizmi potansiyelinin değerlendirilmesi için mekanizmalar kurulması, dini turizm potansiyelinin artırılması, organize turizmin gelişmesi için bilgi paylaşımı yapmak.

Altyapı projesi piyasası ve proje finansmanı: Bir proje havuzu oluşturularak bu projeleri için finansör aranması, bölge ülkelerinin finansal güçleri, uzmanlıkları ve teknik bilgilerini ihtiyaç duyulan projeler için bir araya getirilmesi, kamu özel sektör ortaklığı (public private partnership - PPP) ve yap-işlet-devret (BOT) modellerinin teşvik edilmesi ve bunun için gerekli mevzuat altyapısının hayata geçirilmesi.

Yatay ilişkilerin canlandırılması: Genç gazetecilerin eğitilmesi, Levant Film Festivali'nin organize edilmesi, gençlik programları, bölgesel spor müsabakaları: Levant Kupası, ortak haber ajansının kurulması.

Kurumsal kapasite geliştirme çalışmaları: Özel sektörün gelişimi için girişimciliğin teşvik edilmesi, oda sisteminin geliştirmesi için deneyim paylaşımı, bölge ülke özel sektörü özel sektör kuruluşları arasında tematik ağlar kurulması, bölge ülke özel sektörü özel sektör kuruluşlarının küresel görünürlülüğünü artırmak için çalışmalar yapılması.

Eğitim ve Ar-Ge alanında işbirliğinin güçlendirilmesi: Üniversiteler ağı ve değişim programları (İbni Haldun programı) oluşturulması, Doğu Akdeniz Bilim Kurulu kurulması, Düşünce Kuruluşları Ağı oluşturulması, sanayi işbirliği için staj programları, ortak lisansüstü eğitim programları oluşturulması, bölgede teknopark ve inavasyon merkezleri kurulmasının teşvik edilmesi.

Kültürel etkileşim: Türkçe ve Arapça eğitiminin yaygınlaştırılması, bölgesel film festivali düzenlenmesi, karşılıklı sanat sergileri açılması.

Üçüncü ülkelerde işbirliği: Latin Amerika ve Afrika'ya açılmak için bu bölgelerdeki Arap diasporası ile işbirliği, Arap şirketleri ile Türk şirketleri arasında Doğu Avrupa ve BDT bölgesinde işbirliği.